

Jobbágy Gyula-életútinterjú

Készítette: Bálint Csaba

A beszélgetés helyszíne, időpontja: Budapest, 2023. február 14.

Szerkesztett, tömörített, kiegészített, lábjegyzetelt változat.

Bálint Csaba:

Hogy indult a Közgáz Klub? Valamiféle KISZ¹-védnökség alatt álltatok?

Jobbágy Gyula:

Nem. Közgáz klub mindig is volt, én az egyetemre kerülésem első napjától szervezőként vettem részt benne, mert olyan szerencsém volt, hogy az első általános ismertető előadáson, amit az új első évfolyamosoknak tartottak az egyes előadóban, pont a klub akkori diákvezetője mellé ültem le, aki egyből be is szervezett. A Közgáz Klub új koncepciója akkor indult, amikor 1976-ban mint fiatal oktatót kineveztek a klub akkori diákvezetése mellé kvázi oktatói felügyelet címén. A KISZ akkoriban már lejtőn volt, de korábban sem kontrollálta közvetlenül a klubot. Hadd illusztráljam ezt a helyzetet egy rövid történettel: az egyetem párttitkára, Szarvas Laci, aki egyébként tanszéki kollégám is volt – hisz ekkor a Tudományos Szocializmus Tanszéken tanítottam, – odajött hozzám a hetvenes évek vége felé: „Gyula, múlt évben nagyon lebasztak, hogy május 1-jén a felvonuláson nem volt ott senki a Közgázról, és tudom, hogyha a KISZ-hez megyek, azok semmit nem tudnak segíteni, de te biztos meg tudnád szervezni, hogy idén ez ne történjen meg”. Meg is hirdetem a klubos csapatomban, ami akkoriban több száz főt jelentett, hogy aki hajlandó május 1-jén felvonulni Közgáz Klubos pólóban, az egyrészt eleve kap ingyen egy ilyen pólót, másrészt pedig a felvonulás után bulizunk egyet a törökbálinti kollégiumban. Póló, étel, ital és egy koncert az akkor egyik legnépszerűbb zenekarral, ingyen – ez a kompromisszum. Sokszázan jöttek el, Szarvas Laci örökké hálás volt az egyenpólós tömeg miatt. A KISZ annyira szarban volt már akkorra, hogy öt embert sem tudtak volna megmozgatni az egyetemisták közül, nevetségesek voltak.

Teljesen újra szerveztem a klubot. Mindenekelőtt felállítottam a diákokból egy komoly szervezőgárdát. Hétközben minden nap más program volt (filmklub, dzsesszklub, politikai klub stb.). A politikai klubunk, a Polvax önmagában is nagyon híressé vált, minden héten csütörtökön volt, hetente néha ezer ember is megjelent, és mivel ennyien már nem fértek az első emeleti klubba, ilyenkor a klubesteket a legnagyobb előadóban tartottuk. Erről a heti programunkról egyébként nemrégiben egy könyv is megjelent *Polvax* címmel. A Polvaxon hetente lehetett személyesen találkozni és vitatkozni az ország akkori vezetőivel, de a kritikusokkal, az ellenzékiekkel is. A hetvenes-nyolcvanas évek Magyarországon ez a klub olyan különleges, a politikát is befolyásoló tényezővé vált, hogy az egyetemről és országból való eltávolításom után be is tiltották. 1976 őszen pedig elindítottam a szombati Közgáz Klubot. Akkoriban az egyetemi klubok jelentették a legfőbb szórakozási lehetőséget a budapesti fiataloknak. Az E-klub, a Vár Klub és a Kertészeti mellett a Közgáz lett az egyik legfontosabb klub Budapesten. A szombat esti Közgáz Klub az egyetem négy helyszínén nyújtott egyszerre

---

¹ A Kommunista Ifjúsági Szövetség rövidítése, 1957 és 1991 között az állampárt ifjúsági szervezete.

szórakozási lehetőséget. Miután itt hetente sokan szórakoztak, ez komoly bevételt is jelentett, amiből aztán finanszíroztunk minden más programot.

Bálint Csaba:

Meddig tűrte tevékenységedet a hatalom?

Jobbágy Gyula:

A végén kezdem: 1982-ben végül el kellett hagynom az országot. Abban az évben már büntető eljárás is (államellenes szervezkedés vádjával) folyt ellenem, aminek az lett a vége, hogy kaptam egy egyirányúsított útlevelet, amibe be volt pecsételve. Amint átlépek a magyar határt, érvényét veszítette, és persze azt is közölték velem, hogy ez egy végleges távozás, többé nem térhetek vissza az országba, és örüljek, hogy nem börtönbe kerültem.

Persze ez nem volt előzmények nélküli, hiszen a hetvenes évek második felében elkezdtem szervezni egy mozgalmat „Lépünk ki a KISZ-ből” címmel, amit később folytattam a „Befőtt”, a KISZ-től független ifjúsági szervezet létrehozására tett kísérletemmel, amibe az összes budapesti egyetem és főiskola diákjait megpróbáltam beszervezni.

Hogy az előző kérdésre még részletesebben is válaszoljak, úgy kezdődött az egész klubtevékenységem, hogy amikor befejeztem az egyetemet 1976-ban, tanársegédként benn maradtam az egyetemen, és éppen kellett egy ember a tantestületből, aki úgymond az egyetemistákat egy személyben felügyeli az egyébként akkor már a hatvanas évektől működő Közgáz Klubban. A rektorhelyettesnek feleltem közvetlenül. Jó dolognak tűnt, éreztem, hogy itt autonóm módon működhetek, évekig így is volt. Saját újságunk volt, heti rendszerességgel jelent meg. Egy ideig nem volt probléma. A hatvanas évek végén, hetvenes évek elején a Közgáz Klub a színre lépésem előtt pár évig elég alacsony hőfokon üzemelt, de mikor belekezdtem, rögtön nekiestem annak, hogy élettől töltsen fel. Hétvégéken pedig Hajnal Gábor² segített a könnyűzenei programot feldobni, mert előttünk szombatonként csak egy Happening nevű együttes játszott tánczenét a kis klubban, körülbelül száz embernek. De ég és föld volt a korábbi meg a későbbi élet, könnyűzeneileg mindenképpen. A tényleges szervezést én csináltam, Gábor a kapcsolataival segített, hisz már akkor is minden zenekart és zenészt ismert, adta a kapcsolati hálóját. A szombati klubnapjainkra több ezer tagsági igazolványt adtunk el. Tagsági nélkül fiúk nem jöhettek be, csak lányok. Csak a nagyobb fesztiválokra nem kértünk tagságit. A tagságik persze külön bevételt is jelentettek, de leginkább azért volt rájuk szükség, hogy a Bakáts téri galeri³ tagjai ne jöhessenek be balhézni szombatonként. A klubban ekkor körülbelül százötvenen dolgoztak önkéntes szervezőként, plusz voltak a rendezők, ruhatárosok, pénztárosok, akik szintén diákok voltak, persze nekik szombatonként fizettünk, köztük voltak komoly karatés srácok is. Voltak atrocitások, kellett a határozott fellépés, néha én is belekeveredtem, de végül nagyobb verés nélkül megúsztam ezeket az éveket. Kellott a nagy szervezői és rendezői létszám is, hisz például a Közgáz rockfesztiváljaira több ezer fős

---

² Hajnal Gábor 1967-ben kezdte szervezői tevékenységét a Liszt Ferenc téri Könyvklubban a Scampolóval. A '70-es évek elején az Egyetemi Színpad szervezője volt, majd a Piramis és a P. Mobil szervezője lett.

³ A galeri egy-egy területhez kötődő bűnözői csoportosulás rendőri terminológiájú megnevezése. Zenei értelemben nem annyira bűncselekmények elkövetése, mint inkább a közös zenerajongás volt a csoportképző tényező, de a korabeli rendőri és titkosrendőri szakzsargon erre nem használt más kifejezést.

közönség jött el. Nem véletlen, hogy 1981-ben mi szerveztük a Nemzeti Sportcsarnokban az Illés⁴ visszatérő koncertjét, oda is megfelelő tapasztalatra és gárdára volt szükség.

Bálint Csaba:

Mennyire volt riválisa a Közgáznak a többi pesti egyetemi klub?

Jobbágy Gyula:

Inkább szövetségesek voltunk, mintsem riválisok, egyfajta együttműködés is kialakult. Minden egyetemi klub vezetőjével jóban voltam a KEK⁵-en, ott a környezet miatt az elegánsabb, konszolidáltabb koncertek kerültek megrendezésre, az E-be vagy a Várba soha nem fértek be annyian, mint a Közgázra, igazi nagy rockőrületet csak nálunk lehetett csinálni, ez egyfajta munkamegosztást hozott létre.

Nálunk az Aulában sokan elfértek, de sajnos elég rossz volt az akusztika, akárhogy próbáltunk függönyökkel javítani rajta, viszont diszkó ment az emeleten az ún. Zsibongóban, a kis klubban, az előadókban pedig beszélgetős műsorok és filmvetítések voltak párhuzamosan, tehát szombat esténként az egész egyetemen nagy élet folyt.

Bálint Csaba:

Egy 1977 decemberében rendezett Közgázos fesztivál plakátján feltűnik egy bizonyos „DJ Szanyi” név is. Szanyi Tiborról lehet itt szó?

Jobbágy Gyula:

1971-ben Moszkvába felvételiztem egyetemre, ám eszem ágában sem volt oda kimenni. Ez egy diplomaszak volt, elitképzés, de nekem ez csak egy trükk volt, mert miután felvettek Moszkvába, azonnal visszaléptem, és ezzel a húzással felvételi nélkül kerültem be a Közgázra. Ennek a húzásnak még egy pozitív kimenete volt, hogy így egyetem előtt nem kellett elmennem katonának, hisz abban az időben, akit felvettek magyar egyetemre, annak előtte tizenegy hónapot le kellett húznia, viszont akit külföldre vettek fel, pláne Moszkvába, annak nem. Aztán persze egyetem után már nem tudtam kikerülni, 1977 őszétől Zalaegerszegen voltam katona, ekkor át kellett adnom a klub vezetését egy rövid időre a diákoknak.

Bálint Csaba:

Talán csak nem Szanyi Tibornak?

Jobbágy Gyula:

De. Tibi a szombat esti klubot kapta felügyeletre. Le is kellett váltanom rövid idő után. A korábban említett felvételi trükk után nem lehettem „kalocsai egyetemi katona”, de helyette 1977-ben kellett megszívnom az igazi katonaságot. Egy első lépcsős alakulathoz kerültem, minden nap riadó hajnali négykor, és már ástam is el a PSZH-kat⁶ Zalaegerszegen. Onnan nem

---

⁴ Az Illés-zenekar 1961-ben alakult, tagcserék után 1965-től az első saját magyar nyelvű dalszövegeket felhasználó beatzenekar volt 1973-as megszűnéséig. 1990-ben két új magyar nyelvű dalt is írtak.

⁵ A Kertészeti Egyetem Klubja Turbók János vezetésével 1971-től a budapesti és az országos koncertélet meghatározó koncerthelyszíne volt.

⁶ Páncélozott harcjármű rövidítése.

lehetett csak úgy ellépni, de egyszer csak kaptam egy levelet a klubból, hogy: „Gyula, baj van”. Azt kell tudni, hogy volt egy ún. „fekete kasszánk”, hisz a ruhatárban is keletkezett extra bevétel a borralalókból, továbbá voltak olyan elővételi jegyek, amiért végül nem jöttek el, ezeket a pénzeket éveken át gyűjtöttük, mert volt pár olyan produkció, amit egyszerűen nem lehetett hivatalos úton intézni. Komoly pénzek jöttek össze. Az 1981-es Illés-koncertre is kellett ez a kassza, mert a megszabott ORI-gázsi⁷ mellé jóval nagyobb összeget tudtam így fizetni a zenészeknek. A *Koncert* és a film már egy piaci alapú vállalkozás volt, majd elmesélem.

Visszatérve Tibire, mikor elmentem katonának, átadtam neki a „fekete kasszát”, majd kiderült, hogy rendezett egy óriási bulit, amire meghívta az egész magyar zenésztársadalmat, és egyetlen hétvége alatt elköltötte a pénz 80 %-át. Nem ellopta, hanem egy ilyen össznépi banzáj során elverte. Ezek után, amikor végre nagy nehezen elengedtek két napra, mivel nyertem valami seregersenyt hátúszásban, gyorsan felmentem Pestre, és egy nap alatt rendet tettem. De nem lehetett Tibire haragudni, nagy bohém volt, és a mai napig jóban vagyunk. Ő ezt az egészet nem érezte problémásnak.

Bálint Csaba:

Hogy szerveztétek meg a legendás Rockreflektor-koncerteket?

Jobbágy Gyula:

Lehetőséget akartunk adni olyan vidéki zenekaroknak, akik tehetségesek voltak, de a Budapest-központúság miatt senki sem halott róluk. Hajnal Gábor ismerte ezeket a zenekarokat, tulajdonképpen ő találta ki, hogy kik lépjenek fel. Ezek a koncertek rendben lementek, így került az Edda,⁸ a Rolls,⁹ az East,¹⁰ a Prognózis¹¹ stb. először budapesti közönség elé. De én mindig tovább akartam lépni, és amikor a nyolcvanas évek elején beállított az URH-ból¹² Müller Péter¹³ és Menyhárt Jenő,¹⁴ és azt mondták, hogy „Gyula, az a híred, hogy te az ilyen dolgokat támogatsz, és mi itt vagyunk”, majd megmutatták a szövegeket, és azok kurva jók voltak, azonnal mondtam, hogy jó helyre jöttek. Szintén ez volt a VHK-val¹⁵, Grandpierre Attila¹⁶ pont olyan értelmes és izgalmas volt, mint az előbbi kettő, és a Bizottság¹⁷ ugyanez volt, nyilván segítettem nekik, részemről a szerencse. Bernáth(y)-val¹⁸ mindenféle ösztönművészeti dolgokat is csináltunk a klubban. Ekkor azonban már nem Rockreflektorként folytattuk, mert ezeket a zenekarokat már a Gábor nem bírta, de így a Közgáz lett a központja annak a punk és alternatív hullámnak, ami aztán a nyolcvanas években teljesedett ki.

---

⁷ Az Országos Rendezőiroda (1957–1991) rövidítése, a szervezet központileg határozta meg a zenészek és zenekarok fellépti díját.

⁸ Az Edda egy 1973-tól napjainkig létező rockzenekar.

⁹ A Rolls egy Kiskőrösön alakult rockzenekar, 1981-től nevük kiegészült a „Frakció” szóval.

¹⁰ Az East egy 1975-ben Szegeden alakult progresszívrock-zenekar.

¹¹ A Prognózis 1980-ban a Hadirock zenekarból alakult újhullámos formáció.

¹² Ultra Rock Hírügynökség rövidítése, a zenekar 1980 és 1981 között összesen hat koncertet tartott, majd 1985-ben és 1990-ben két visszatérő koncertjük volt.

¹³ Müller Péter „Sziámi” (1951) az URH, a Kontroll csoport és a Sziámi énekes, dalszövegírója, vezetője.

¹⁴ Menyhárt Jenő (1959) az URH és az Európa Kiadó zenekarok alapító gitárosa.

¹⁵ A Vágtázó Halottkémek 1977-től napjainkig létező zenekar.

¹⁶ Grandpierre Attila (1951) a Vágtázó Halottkémek frontembere és vezetője.

¹⁷ A Bizottság egy 1980-ban alakult avantgárd zenekar.

¹⁸ Bernáth(y) Sándor (1949–2012) avantgárd művész, zenész, fotográfus, az A. E. Bizottság zenekar alapító tagja, több magyar hanglemez borítójának grafikus, fotósa.

Bálint Csaba:

Mennyire kellett küzdened a különböző engedélyezésért felelő hivatalokkal?

Jobbágy Gyula:

Mindig én mentem engedélyeztetni a koncerteket a rendőrségre. Korábban mindig megadták, de amikor az 1979 decemberi kétnapos rockfesztivállal kapcsolatban mentem intézkedni két nappal a rendezvény előtt, akkor megtagadták az engedélyt. Kint voltak a plakátok, mind a hatezer jegy elkelte elővételben, és akkor ott álltam a folyosón, hogy na most mi legyen? Nem volt előtte veszélyérzetem, de ez meglepett. A korábbi nagyrendezvényeinknél nem volt probléma, az akkori egyetemi klubok kulturális centrumként is üzemeltek. Fogtam magam, és bementem a Rendőrségen, hogy: „Rendben van, el van adva hatezer jegy, jelentsék be maguk, hogy a Rockfesztivál elmarad.”

Bálint Csaba:

Támadni, támadni, támadni!

Jobbágy Gyula:

Ezek után összeültek gondolkodni, tovább várokoltam a folyosón, majd behívtak, hogy: „Jobbágy elvtárs, valami megoldást nem tudunk kitalálni?” De hát mi a probléma? Na, erre nem tudtak válaszolni, de éreztem, hogy nekem kell itt most valamit hirtelen lépni, így előadtam, hogy az alagsorban berendezek egy „kaja, pia, mindent”, oda elbújhatnak a rendőrök, és ha mégis valami miatt szükség lenne rájuk, akkor már a helyszínen vannak, mire azt mondták: „Ez megnyugtató”.

Bálint Csaba:

Mondjuk ki: megvesztegetted a Rendőrséget.

Jobbágy Gyula:

Engem csak az érdekelt, hogy meg tudjam rendezni a fesztivált. El is jött többszáz rendőr, és nagyon jól érezték magukat. Persze nem volt rájuk szükség, profi volt a rendezőgárdánk.

Bálint Csaba:

1979. december 16-án ennek a fesztiválnak a második napján lépett volna fel a Beatrice¹⁹, de az előző napon Feró egy koncertfelvétel tanúsága szerint így konferált: „*A Közgazdasági Egyetemen nem lesz Beatrice! Na most elmondom... elmondom, hogy miért nem lesz. Azt mondta a rektor, vagy dékán, vagy mit tudom én kicsoda. Figyelj. Ide nem engedi be a Beatrice közönségét. Tehát! Tehát, aki megvette a jegyet...az elmegy szépen, és visszaváltja. Azért... mert ha a Ricse nem lesz ott, akkor az egész nem ér semmit. Ez az egyik, a másik. Aki kicsit jobb érzésű, az igenis szolidáris most a zenekarral, és azt mondja, hogy akkor mi se*

---

¹⁹ A Beatrice 1969-ben alakult zenekar, kezdetben csak női tagokkal, majd Nagy Feró 1971-es csatlakozása után előbb vegyes, majd kizárólag férfi felállással. 1976-ban és 1977-ben diszkózenét próbáltak meg játszani, majd hardrock zenekarként híresültek el.

megyünk, oké?! Nem beszélve arról, hogy azok a zenekarok, akik nem vállalják velünk a közösséget, és igenis mégis lejátsszák a bulit, azok az ellenségeink, oké?’’

Mi történt?

Jobbágy Gyula:

Hát, ez egyáltalán nem így történt. A Beatrice természetesen az előre tervezett időpontban fellépett a fesztiválon. Az együttesem, a Neoprimitív²⁰ is fellépett ezen a fesztiválon, pont a Rice előttl. Feró viszont akkor még nem nagyon ismerte zenekarunkat, nem tudta, hogy milyen elsöprő sikerünk van a „hazai” Közgázos közönség előtt, és nagyon megzavarta a tomboló sikerünk. Tulajdonképpen érthetetlen volt neki, mert valószínűleg arra számított, hogy a Beatrice előtt fellépőket a közönség majd a pokolba kívánja. Hát nem ez történt, így a végén a Beatrice technikusai kikapcsolták a mikrofonjainkat, és így nem is tudtuk végigjátszani, amit akartunk.

Feró egyébként már ekkor is jó haverom volt, ez csak egy akkoriban szokásos kis affér volt. 1982-ben Balatonfüreden Feróval, Trunkos Andrással²¹ és a Neoprimitíves Földes Péterrel²² egy koncertre megalakítottuk az Árnyékszék együttest, amiben a Feró és én gitároztunk, a Földes volt a szóló énekes, és a Neoprimitív által írt zenét adtuk elő. A füredi punkfesztivált is egyébként én szerveztem, közvetlenül az előtt, hogy leléptem volna az országból. Tulajdonképpen ebben a formációban engem búcsúztattak. Tavaly voltam Füreden, de már az a csarnok sincs meg, ahol annak idején zajlott a fesztivál. Viszont tavaly, a Vaszary Galériában fotókiállítást rendeztek a koncert emlékére, ahol Feró, Trunkos és én voltunk a tárlatvezetők.

Bálint Csaba:

1981-től, de a plakátokon jól láthatóan 1982-től már egészen biztosan megszapordtak a Közgázon a punkkoncertek is.

Jobbágy Gyula:

Ekkoriban Wilpert Imre²³, akivel jóban voltam, pozícióba került az MHV²⁴-nál, hozzá tartozott a Start márka, és mivel ismerte az új zenekarokat támogató tevékenységemet, hozzám jött tájékozódni, hogy kikkel lenne érdemes foglalkozni. Így jó pár együttesnek el tudtam intézni, hogy lemezen is szerepeljenek. A Wilperthez beérkezett demó kazettákat is én hallgattam meg, ezeknek a zenekaroknak is próbáltam teret engedni.

Mindenkit elmentem megnézni, elmentem az ETA²⁵, Spenót²⁶, Sikátor²⁷ stb. próbáira is. Akik még próbálni se tudtak sehol, azoknak adtam az egyetemen próbatermet, mint a

---

²⁰ A Neoprimitív 1980-ban a Marx Károly Közgazdasági Tudományegyetem hallgatóiból alakult paródiazenekar.

²¹ Trunkos András (1952) a Rolls Frakció basszusgitárosa, dalszövegírója, aki 1987-től az Omega menedzsere is lett.

²² Földes Péter (1951) újságíró, közgazdász, a Neoprimitív alapító tagja.

²³ Wilpert Imre a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat munkatársa, 1981-től a Start almárka vezetője.

²⁴ A Magyar Hanglemezgyártó vállalat rövidítése.

²⁵ Az ETA egy 1980 és 1984 között működő punkzenekar.

²⁶ A Spenót egy, a nyolcvanas években működő újhullámos zenekar, kislemeztük is megjelent.

²⁷ A Sikátor egy, a nyolcvanas években működő újhullámos zenekar.

Lavinának²⁸ vagy a Neuroticnak²⁹. A punk közel állt hozzám, tetszett a lendületük, a bátorságuk. Tetszett a forradalmiságuk. A zenei amatőrismus egyáltalán nem zavart, a Neoprimitív sem volt zeneileg túl kiforrott. De nehogy azt hidd, hogy ezeket a koncerteket csak a balhé miatt szerveztem, a zene mindig is nagyon fontos volt. Tizenhat évesen a Dallos Ida Művelődési Házban kaptam meg a személyit– ebben az életkorban egy rendezvény keretében kaptuk meg a személyi igazolványt –, akkor láttam életemben először Radics Bélát³⁰ valamelyik formációjával, az életre szóló élmény volt. Sok évvel később őt is próbáltam támogatni, de nagyon nehéz volt. Ekkor már Béla olyan állapotban volt, hogy leesett az egyébként nem túl magas színpadról. Nem lehetett rajta segíteni.

A Közgázos újhullámos koncertekre ezeknek az együtteseknek is az akkoriban legjobb Omega-cuccot béreltem, Béka³¹, Nemes Laci³² és Csabai Tibi³³, az Omega³⁴ roadjai nehezen viselték ezeket a koncerteket, állandóan üvöltöztek velem, fenyegettek, hogyha még egyszer ilyen amatőröket hozok fellépni, agyonvernek. Hát igen, ezek az együttesek nemcsak, hogy nem nagyon tudtak zenélni, de a cuccot is gyakran szétrombolták. Mikor felkaroltam őket, akkor nem csak próbateremmel, fellépési lehetőséggel tettem ezt, de vidékre is vittem őket, meg különböző egyetemi klubokba is. Gyakran én konferáltam ezeken a koncerteken, élveztem az egészet. Tudtam, hogy engem megfigyelnek, de azt nem, hogy őket is.

Bálint Csaba:

Beszélgésünk során kibontakozik előttem akkori és mostani önfelelt személyiséged, de mintha ezekben az években egyre radikálisabban nem törődnél azzal, hol vannak azok a bizonyos általad üvegnek gondolt falak.

Jobbágy Gyula:

Igen, az volt a baj, hogy csak én lettem egyre radikálisabb, és nem a követőim, akik egy idő után már nem is követtek azon az úton, amit én helyesnek gondoltam. Ez akkor meg is döbbsentett. A többség persze értelemszerűen már akkor beszart, amikor a KISZ megszüntetését kezdtem el szervezni, amit komolyan is gondoltam. Évekig gyűjtöttem a támogatókat az általam tervezett alternatív ifjúsági szövetséghez. A „Lépjünk ki a KISZ-ből!” szervezetet úgy kezdtem, hogy egy kiáltványt aláírtam huszonöt emberrel. Tudtam, hogy nem lesz elég, az volt a terv, hogy másnap ötvenen csatlakoznak, és terveztem egy harmadik napot, amikor százötvenen csatlakoztak volna. Szerveztem a kilépési hullámot, de a második körben lebukszunk. A huszonöt belső körös bizalmasomban még nem volt lyukas a zsák, de a következő ötvenből már volt, aki azonnal jelentett a megfelelő helyeken. A harmadik napon reggel arra érkeztem az épületbe, hogy a bejáratnál munkásőrök felügyelete mellett egy több méteres molinón olyan jelszavak szerepeltek, amikre mi álmunkban sem gondoltunk. A Belügy elénk vágott, rögtön

---

²⁸ A Lavina egy, a nyolcvanas években működő újhullámos zenekar.

²⁹ A Neutoric egy 1980 és 1987 között működött zenekar.

³⁰ Radics Béla (1946–1982) minden idők legnagyobb hatású magyar rockgitárosa, az Atlantis, a Pannónia, a Sakk-Matt, a Tűzkerék, a Taurus és az Alligátor tagja is volt.

³¹ Erdei István beceneve, az Omega egyik fő roadja.

³² Nemes László (1947–2020) minden idők leghíresebb magyar roadja, a Syconor, a Hungaria, az LGT, a Skorpió és az Omega fő roadja.

³³ Csabai Tibor (1947) az Omega roadja és fénytechnikusa 1973 és 1982 között.

³⁴ Az Omega 1962-ben alakult rockegyüttes, története egyidős a magyar rockzene történetével.

átláttam a trükköt, amivel megpróbálták bomlasztani, ellenségnek beállítani. Le akartam tépni a molinót, de a munkásörök nem engedték. Be is haltunk rögtön. Összehívtam a társaságot, elmondtam, mi a helyzet, sajnos a mozgalom nyilvános bejelentését most el kell engednünk.

Bálint Csaba:

Azt mondod, megpróbálták ellenségnek beállítani. Végül is azok voltak, nem kellett próbálkozniuk. Mit akartál ezzel az egésszel elérni?

Jobbágy Gyula:

Semmit. Próbálkoztunk, aztán majd meglátjuk. Optimista voltam ennél sokkal vadabb dolgokban is. Addigra nagyon sok olyan dolgot megcsináltam, ami végül átment, amire előtte százból százán azt mondták, nem fog menni. Reméltem, hogy nem fogunk a második napon lebukni, de ezt benéztem. Le is álltam, és már majdnem teljesen fel is adtam a szervezkedést, amikor egy nap a KISZ KB-ból felhívott egy volt közgázos azzal, hogy: „Gyula, az a helyzet, hogy van nekünk a Főiskolások és Egyetemisták Napja rendezvényünk, nem segítenél a megszervezésében?” Ez is jellemző volt a rendszerre, ugyanaz a helyzet, mint amikor az egyetem pont engem bízott meg a fiatalok felügyeletével. Éreztem a lehetőséget, összehívtam a csapatot, és bár korábban már leálltunk, de itt volt az új óriási lehetőség. Meg lehetett szervezni egy független ifjúsági szervezetet ahelyett, hogy egyetemi napokat szerveznénk, és ezt úgy csinálhatjuk, hogy mindezt a KISZ KB álcája mögött. Elkezdtem, utaztam mindenhová vidékre, szerveztem, több hónap kellett, míg rájöttem, hogy mit csináljak. Akkoriban annyira kétségbe esetek voltam, hogy rám bíztak egy ilyen szervezést, aztán meglepődtek, hogy nem azt csinálom, amit ők gondoltak. Miután lebuktam, 1981 januárjától már nyolc ember követett mindenhová. Nem is titkosan, hanem vonultak velem mindenhová. Mikor kijöttem a lakásomból Újpesten, két kocsi állt a ház előtt mindig, bólintottunk egymásnak, elindultam. Ha felszáltam a buszra, egyik kocsi előtte ment, egy utána, ketten pedig a buszon kísérték. A két kísérőt csak később szúrtam ki, meg is tréfáltam őket egyszer azzal, hogy a szokásos megálló előtt az ajtó záródásakor kiugrottam, előttük meg összecukódott az ajtó. A csapatom elkötelezett tagjai is látták, mi folyik körülöttem, ez nem volt egy szokásos történés akkoriban sem, ettől aztán mindenki úgy beszart, hogy kezdtem teljesen elszigetelődni. Mivel ezzel a kis csapattal vonultam mindenhová, a tanszéki kollégáim is, amint megértették, mi zajlik, nem mertek többé hozzám szólni se. Tudták, hogy én már veszett fejsze nyele vagyok.

Bálint Csaba:

Ők tudták. De te tudtad?

Jobbágy Gyula:

Hát... Nem. Nem adtam fel ekkor sem még, hogy csináljam a dolgaim. Januártól kezdve már nyíltan szerveztem a céljaimat, a KISZ-től független szervezet megszervezését. Mikor ezt a Közgázon kívül is feltártam a többi egyetemen, ők is összeszarták magukat. De én akkor is még mindig úgy voltam ezzel, hogy nem szarok be, mielőtt fejbe nem vernek. Jártam az akkori ellenzéki szabadegyetemekre is, és csak akkor éreztem, hogy tényleg végem, mikor az akkori ellenzéki körök is bejiedtek. Annyira óvatosak voltak, amit ki nem állhattam, hogy el is küldtem őket a búsba... de végül nekik lett igazuk. Nem tudtam tömeget állítani magam mögé.

Bálint Csaba:

Próbállak megérteni – és persze könnyű okoskodni így negyven év távlatából –, de nekem nyilvánvalónak tűnik, hogy egy párhuzamos hatalmi központot próbálsz szervezni, amit 1981-ben nem fog szó nélkül hagyni a hatalom.

Jobbágy Gyula:

Én csak egy alternatív szervezetet akartam megcsinálni, és meg is csináltam volna, ha nem szarja össze magát mindenki körülöttem. Maradt egy-két támogatóm, mint Kéri Laci³⁵ például, de ez nem volt elég. Mikor rám akaszkodtak a belügyesek, onnantól kezdve nem tudtam feltűnés nélkül szervezkedni. Tulajdonképpen nem a rendszer állította meg ezt az egészet, hanem a beszari egyetemisták. Nem voltak elég bátrak, hogy kövessenek. Nem a szocializmust akartam megdönteni, csak jobbá tenni az életünket, és azt hittem, ezt majd az egyetemisták is így akarják. Gondoltam, a Párt tanul a lengyelországi eseményekből, és lesz lehetőségem változtatni. Háromszor rúgtak ki az egyetemről az utolsó két évben, és kétszer vissza is vettek, Óvári Miklós³⁶ például megvédett, az akkori Horn Gyulával³⁷ is lehetett beszélni, reformszerűbben gondolkodtak, mint a többi kommunista.

De hogy visszatérjünk a zenei vonatkozásokra, mindez azért is volt különösen kemény, mert ez volt az az időszak, amikor az Illés-koncert szervezésébe is belekezdünk. Bródy³⁸ apjának a lakásában, a Vörösmarty téren kezdődtek a megbeszélések. Mikor mindenki összegyűlt, Koltay³⁹ is, aki a filmet rendezte, közöltem velük, hogy mi a helyzet, de nem hitték el. „Ó, Gyula, képzelődsz.” „Igen? Akkor most figyeljetelek, lemegyek, és ti nézzetek az ablakból, mi történik.” Lementem, és persze a nyolc fős „csapatom” egyből meglódult. Hát, természetesen megijedtek, hogy ez hatással lesz a *Koncertre* is.

Természetesen erre a koncertre sem akarta a Rendőrség megadni az engedélyt. Méghozzá indoklás nélkül. Tíz nappal a koncert előtt ezzel is meg kellett küzdeni. Bulányi⁴⁰ küldött nekem egy levelet, hogy nézzek utána, hogy van egy rendelet, hogy a Sportcsarnokban csak az ORI rendezhet koncertet, továbbá van egy másik rendelet, miszerint Magyarországon könnyűzenei koncerten száz forintnál többre nem kerülhet egy jegy. Százötven forintért árultuk a jegyeket, és pillanatok alatt előre el is kelt az összes.

Ezek után mondtam a fiúknak, az Illés tagjainak, hogy basszátok meg, két Művelődésügyi Miniszteri rendelet is van, ami betesz nekünk. Koltay Gábor erre jelezte, hogy akkor ő most bedobja magát, csak bízunk rá. Elment Gyurkó Lászlóhoz⁴¹, aki akkoriban írta a könyvet Kádárról. Gyurkó elintézte Pozsgaynál⁴² – aki Művelődésügyi Miniszter volt –, hogy vonja vissza a koncert kedvéért ezt a két rendeletet. Nagyon gyorsan visszavonták, mosolyogva mentem a Rendőrségre. Utólag tudtam meg Koltaytól a kilencvenes években, hogy attól félték,

---

³⁵ Kéri László (1951) politológus.

³⁶ Óvári Miklós (1925–2003) politikus, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, országgyűlési képviselő.

³⁷ Horn Gyula (1932–2013) magyar külügyminiszter, 1994 és 1998 között Magyarország miniszterelnöke.

³⁸ Bródy János (1946) az Illés és a Fonográf zenekarok dalszövegírója, énekes, gitáros.

³⁹ Koltay Gábor (1950) filmrendező, többek között *A koncert* című film és az *István, a király* rendezője.

⁴⁰ Bulányi László az Országos Rendező Intézet igazgatója volt 1982 és 1989 között.

⁴¹ Gyurkó László (1930–2007) Kossuth-díjas író, újságíró, országgyűlési képviselő.

⁴² Pozsgay Imre (1933–2006) politikus, egyetemi tanár, a Magyar Szocialista Munkás Párt, majd a Magyar Szocialista Párt tagja.

hogya nem sikerül az új ifjúsági szervezet létrehozása, akkor majd az Illés koncertjét fogom felhasználni a szervezkedésre. Koltayt behívták a Belügyminisztériumba ez ügyben, ő megpróbálta előadni, hogy majd ő ezt nem fogja hagyni, de azt mondták neki, hogy: „Koltay elvtárs, nem. Maga mindent csak filmre vesz.” Én konferáltam a koncertet.

Bálint Csaba:

Minden tekintetben formabontó volt ennek a koncertnek a szervezése, kezdve a plakátkampánnyal, és azzal, ahogy a jegyekhez hozzá lehetett jutni.

Jobbágy Gyula:

A plakátkampányt én találtam ki, Boldizsár Miklóssal⁴³ (Koncz Zsuzsa⁴⁴ férje) építettük fel. Nagyon profi plakátozó stábja volt a Közgáznak, nem a Mahírral⁴⁵ dolgoztunk, pedig csak az lett volna legális. Többféle plakátot tettünk ki, az első sorozat három fázisából az első még csak az volt kiírva, hogy „Jön.” Marketing szakon tanultam, ehhez értettem.

Itt mondanám el, hogy nem volt más lehetőségünk, mint a Sportcsarnok, csak oda lehetett szerveznünk, mert a Kisstadion szabadtéri helyszín volt – márciusban vagyunk –, a Budapest Sportcsarnok meg még nem épült meg. Átszervezni sem lehetett más időpontra, esetleg egy nagyobb helyszínre, mert ez alapvetően egy filmgyári, lemezgyári projektnek indult, a filmes stábot nem lehetett tologatni. Ez a Filmgyárnak egy óriási biznisz volt, ezért is volt az, ahogy a Pulzus egyik adásában lehet is látni, hogy a Magyar Televíziót személyesen én nem engedtem be erre a koncertre. Jókora botrányt csinált a műsorban ebből is Módos Péter⁴⁶, nyilván megsértődtek. Módos előtte felhívott, hogy jönnének forgatni, közöltem vele, hogy ez nem nyilvános ilyen értelemben. „Azt ő majd megnézi” – mondta. „Igen? Jó.” Mázlim volt, pont ott voltam, mikor megjelentek a bejáratnál, hogy akkor ők felvonulnának a helyszínen. Bepróbálkozott Módos meg a Dévényi Tibi bácsi⁴⁷ az épp jelen lévő Szörényi Szabolcsnál⁴⁸, hogy én nem akarom a Magyar Televíziót beengedni, mire Szabolcs csak annyit mondott: „Itt a Jobbágy a főnök”. Ennyi. „Van belépőtök? Good bye!” Dupla nagylemez, film, videó – nem volt szükségünk arra, hogy ingyen forgassanak. Ha fizettek volna, akkor bejöhetek volna. Persze ez eszük ágában nem volt. Nem véletlenül engem választottak ennek az egésznek az összefogására, közgazdászként is nyugatiasan gondolkodtam már akkor is. A zenekar is nagyon jól járt így, az ORI tizedannyi gázsit adott volna nekik.

2600-an fértek be a régi Nemzeti Sportcsarnokba, a jegyekért előre kellett jelentkezni, de 10 000-en jelentkeztek az első egy-két napban. Írattunk egy számítógépes programot, ami véletlenszerűen dobta ki, hogy ki kaphat jegyet.

Egyébként két koncert volt. Koltaynak még nem volt tapasztalata koncertfilm rögzítésében, így eleve az volt a terv, hogy kétszer veszik fel, ez utóbbi okos gondolatnak bizonyult, hisz a különböző kamerákból különböző időpontokban fogyott ki a szalag, a

---

⁴³ Boldizsár Miklós (1945–2003) drámaíró, dramaturg, *Ezredforduló* című drámája szolgált alapul az *István, a király* szövegkönyvéhez.

⁴⁴ Koncz Zsuzsa (1946) énekesnő.

⁴⁵ A Magyar Hirdető Vállalat rövidítése, 1987-ig kizárólagos joga volt Budapesten plakátokat kihelyezni.

⁴⁶ Módos Péter (1939–2021) zenei szerkesztő a Magyar Televíziónál, nevéhez kötődik az *Egymillió fontos hangjegy* és a *Pulzus* című zenei műsorok szerkesztése.

⁴⁷ Dévényi Tibor (1947) újságíró, lemezlovas, műsorvezető, a *Három kívánság* című műsor vezetője.

⁴⁸ Szörényi Szabolcs (1943) az Illés és a Fonográf együttesek basszusgitárosa.

pótlásokra kellett a duplázás. Ha a filmet alaposan megnézed, nem minden stimmel, mert arra viszont nem gondoltunk, hogy mindig ugyanabban a fellépő szettben kellene mindenkinek színpadra lépnie. Volt egy főpróba, ahová a Közgázos diákokat ingyen beengedtem, mintegy statisztának. Megoldottam így ingyen a statisztériát.

Bálint Csaba:

Volt feszültség az Illés tagjai között?

Jobbágy Gyula:

Ott voltam, amikor Illés Lajost⁴⁹ megpróbálták a többiek rábeszélni a koncertre. Tele volt sérelmekkel. Végül pénzügyileg megoldottam a problémát. Pásztory Zolit⁵⁰ könnyebb volt meggyőzni. Ez tehát megoldódott, de volt egy további probléma is, Illés Lajosra és Tolcsvay Bélára⁵¹ két külön örszemet kellett állítanom a koncert körül, hogy vigyázzanak az alkohollal. Lajos végül sikeresen átvert egy Traubi szódás üvegbe töltött pálesszel. Véresre verte az ujjait a zongorán a koncerten. Koncz Zsuzsa levonulása is problémás volt, koncert közben megsértődött, lement és beszállt Miklós kocsjába, és elhúzott. Ezért kellett a Bródynak elénekelnie azt a dalt, ami a Zsuzsára volt tervezve.

Összességében Koltay érdeme, hogy ez az egész egyáltalán létrejöhetett, mert így, vagy úgy, de csak megteremtette a lehetőséget, hogy aztán ez megvalósulhasson. Tudta, hogy kihez kell menni lobbizni.

Bálint Csaba:

Beszéljünk az itthoni rendőrségi ügyed végjátékáról.

Jobbágy Gyula:

Államellenes szervezkedés volt velem szemben a vád, készültem a bírósági eljárásra, de sejtettem, hogy ezt máshogy fogják megoldani. Azért elmentem a Rajk-per⁵² jogászához, hogy tanácsot kérjek, hogyan védekeznek. Alsó hangon három év börtön nézett ki nekem emiatt. Magyar Bálint⁵³ aláírásgyűjtést szervezett, hogy helyezzenek vissza az egyetemre. Végül az volt a megegyezés, hogyha minden tevékenységemet leállítom, és elhagyom az országot, akkor ezt ennyiben hagyják. Kaptam is egy olyan útlevelet, ami a határ átlépése után érvényét veszítette. Nem volt ez példa nélküli, találkoztam később olyannal, akivel ugyanígy bántak el. Annyi pénzem volt, hogy hirtelen kiutazzak Lengyelországba, gondolkodni sem volt időm, hogy merre. Éltek rokonaim Kanadában, őket hívtam fel onnan, hogy segítség kellene. Nagybátyám állta a repülőjegyet, de nem volt érvényes útlevelem. Egy bőrönd volt nálam. Nagybátyám elment egy ismerős kanadai képviselőhöz, ő intézte el, hogy egyáltalán felszállhassak a repülőre. A kanadai oldalon már várt az RCMP⁵⁴, a kanadai kémelhárítás, látni akarták, hogy ki vagyok, de a legmeglepőbb az volt, hogy azonnal leültettek és elém toltak egy

---

⁴⁹ Illés Lajos (1942–2007) az Illés-zenekar alapító tagja, billentyűse, vezetője, zeneszerzője.

⁵⁰ Pásztory Zoltán (1944–2005) az Illés-zenekar dobosa.

⁵¹ Tolcsvay Béla (1946) a Tolcsvay-zenekar gitárosa, vezetője.

⁵² Rajk László kommunista politikus és miniszter, az ellene és társai ellen lefolytatott koncepció per áldozata, 1949. október 15-én kivégezték.

⁵³ Magyar Bálint (1952) politikus, volt oktatási miniszter, a Szabad Demokraták Szövetségének alapító tagja.

⁵⁴ A Royal Canadian Mounted Police rövidítése, egyfajta kanadai rendőrség.

dossziét, ami rólam szólt. Megdöbbenő két óra volt végig lapozni ezt, olyan dolgok derültek ki számomra, amit én sem tudtam saját magamról. Innen tudtam meg, hogy a Politikai Bizottság szavazott az ügyemben, hogy mi legyen velem. És ezt ők tudták. Azért tárták elém, hogyha akarok, politikai menekültként is bejelentkezhetek, de ezt köszönettel visszautasítottam, mivel a rokonaim gondoskodtak rólam, és ezek az emberek egyébként ugyanúgy néztek ki gesztusaikban, mint akik előtte hónapokig követtek idehaza. Az kellett volna, hogy ezek támogassanak, gondoltam, csöbörből vödörbe. Visszautasítottam, többet soha nem hallottam felőlük, de kaptam egy letelepedési engedélyt, ami majdnem olyan, mint egy állampolgárság, amit öt évvel később kaptam meg.

A Torontói Egyetem dékánja ismert, már évekkel korábban is küldött meghívókat ösztöndíjprogramokra, de ezeket a meghívókat a megfigyelés miatt a belügy lenyelte. Nagyon jól tudtam angolul, itthon szinkrontolmácskodtam is, nem az egyetemi pénzből éltem. Egy időben Lázár György⁵⁵ miniszterelnöknek is tolmácsoltam. 1982 szeptemberében kaptam először egy kutatói, később egy tanársegédi állást is a University of Torontón, a dékán segített. A magyar mesterdiplomáimat (a Közgáz után az ELTE-t is elvégeztem) először nem fogadták el, de azt javasolták iratkozzak be az ottani mesterszakra, és ha fél év után az átlagom legalább „A minus” vagy annál magasabb lesz, akkor automatikusan áttesznek Ph. D. képzésre. Így is történt, utána tizenkét évig tanítottam ezen az egyetemen. Ma már nincs tüske bennem, de akkor rosszul éltem meg, hogy nem sikerült, amit akartam. Nem sikerült a világot megváltoztatnom. Ma már informatikai biztonságtechnológiával foglalkozom, tizenhét ország tartozik hozzám abban a cégben, aminek dolgozom, rengeteget utazok. Magyarországon a Budapesti Metropolitan Egyetemen angolul kulturális antropológiát tanítok külföldi diákoknak, de ezt csak szórakozásból csinálom, szeretek tanítani, szeretném, ha jobb lenne egy kicsit a világ, akár ezáltal is. Valószínűleg ma is kissé radikális lehetek, mert nincs olyan félév, hogy valamelyik diákom ne jelentene fel a dékáni hivatalban az állásfoglalásaim miatt. Vagy a fundamentalista muzulmánok, vagy a kínai kommunisták, vagy az úgynevezett „social justice warriorok”⁵⁶ szoktak feljelentgetni, ez persze teljesen ciki. Egyébként a mai nézeteimmel már Torontóban nem is taníthatnék, mert ott nem lennék eléggé PC⁵⁷-kompatibilis. Pedig én csak a tudományt és az igazságot próbálom védeni legjobb tudásom szerint. A mai napig napi négy órát olvasok, hogy a képben legyek a szakterületem legújabb fejleményeivel, így azért nehezen tudnak megfogni. Az IT-szektorban pénzt keresek, a tanítás meg a küldetésem.

Kanada nagyon jó ország, negyven éve szeretem, soha nem akartam véglegesen visszaköltözni Magyarországra. Rosszat akartak, de nagy jót tettek velem, hogy annak idején elüldöztek. 1991-ben, a rendszerváltás után itthon rehabilitáltak. 1982-ben ugyanis magát a büntetőeljárást nem szüntették meg, de ekkor végre lezárták az ez ügyet, és felajánlották, hogy ha akarom, az állásomat is visszaadják a Közgázon. Erre persze nem tartottam igényt.

A rendszerváltás idején a CBC-nél⁵⁸ – a kanadai Kossuth Rádió – én voltam ez a magyar ügyekben a szakértő, csak az volt a baj, hogy közben már senkivel nem tartottam a kapcsolatot,

---

⁵⁵ Lázár György (1924–2014) kommunista politikus, 1975–1987 között a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, 1987–88-ban a Magyar Szocialista Munkáspárt főtitkárhelyettese.

⁵⁶ A társadalmi igazságosság harcosai. Pejoratív kifejezés.

⁵⁷ A politikai korrektség (jelzőként használva: politikailag korrekt, szokásos rövidítése PC [píszí] az eredeti angol political correctness kifejezés alapján) olyan nyelvezetet, politikát, viselkedést, eszmét, gondolkodást jelöl, amely igyekszik minimalizálni az egyes vallási, etnikai, kulturális vagy egyéb közösségek megsértését.

⁵⁸ Canadian Broadcasting Corporation, a kanadai közmédia elnevezése.

ekkorra már lemondtam arról, hogy visszatérhetek. Pedig évekkorábban írogattam a Belügyminiszternek, hogy adják vissza az útlevelemet, de nem adták. Az volt a szerencsém, hogy hat óra különbség van a két ország között, így felhívtam a volt barátomat idehaza, és utána előadtam magamat nagy szakértőnek a magyar rendszerváltással kapcsolatban.

Pütkösti Árpád *Szeplőtelen fogantatás*⁵⁹ című könyvében részletesen feldolgozza az itthoni szervezkedéseimet, abból megismerhető az ilyen irányú tevékenységem, a Polvaxról és a Befőttről pedig Szentirmay László írt egy jó könyvet *Polvax*⁶⁰ címmel.

Bálint Csaba:

Megjelent a 1996-ban egy „posztumusz” cédétek is.

Jobbágy Gyula:

Az E épületben volt egy koncertünk 1980 decemberében, ennek az amatőr felvétele jelent meg másfél évtizeddel később cédé-n. A korszak egyik érdekessége az volt, hogy az általam írott *Bérlet Blues* című számot, amit csak egyetlen egyszer adtuk elő a Közgázon, mégis az utóbbi években már a neten elérhető elhíresült, a tatai könnyűzenei eligazító táborról készült filmen is láthatóan és hallhatóan Tóth Dezső elvtárs idézi, amikor az elrettentő példák között említi a Neoprimitív zenekart is. Elég sok III/III-as jelentés készült rólam is és a zenekarról is, Tóth elvtárs nyilván ezek alapján lehetett naprakész.

Szóval az E nagyelőadóban léptünk fel azon a napon, amikor az LGT⁶¹ is fellépett az épület koncertermében, és a koncertjük után Presser⁶² átjött megnézni minket, és meglepetten hallotta, hogy LGT-paródiát is játszunk. Halálra röhögte magát, koncert után össze is ismerkedtünk. Épp a nyári turnéjukat tervezték, meghívott előzenekarnak, de mondtuk, hogy: „Pici, ez nem lesz olyan egyszerű, ennek több akadálya is van, például, hogy nincs ORI-engedélyünk”. Ennek öröme egyébként legalább nem tudtak betiltani, nem tudták megvonni a nem létező engedélyünket, pedig évi szát koncertet is adtunk országszerte, sőt külföldre is eljutottunk. Továbbá nem pénzért játszottunk, ebbe sem tudtak tehát belekötni. A gázsink két láda sör és egy pár üveg tartós tej volt, mert én nem ittam alkoholt. Pici viszont megnyugtatót, hogy ő majd ezt elintézi. Jó. Be is mentünk 1981 tavaszán Bulányi elvtárhoz az ORI-ba, már az LGT-vel közös plakátjaink is ki voltak nyomva, a KEK-re már közös koncertet hirdettünk május 1-re, de ez végül nem valósult meg. Az történt, hogy Bulányi joviálisan fogadott, azt mondta, hogy: „Persze, küldjétek be a szövegeket, jövő hétre meglesz az engedély”. Hát beküldtük. A következő héten megint fogadott minket, és úgy üvöltött velünk meg a Picivel is, hogy... nagyon. Kivágott minket, mint macskát szarni. Picinek azt üvöltötte, hogy: „Börtönbe akarsz juttatni?!” Ilyen szövegekkel, átiratokkal, mint a Dinamit⁶³-paródiánk, az *Előjárók fia*.

Előttünk hozzánk hasonló paródiazenekar maximum a Gúnya⁶⁴ volt, de a politikába ők nem mentek bele. Mi meg igen. Az akkori rendszer egyik jellemzője az volt, hogy nem lehetett pontosan tudni, hol vannak a határok, hol vannak a falak. A mi koncepciónk pedig az volt, hogy

---

⁵⁹ Népszabadság, Budapest, 2005.

⁶⁰ IR-MA Szamizdat Kiadó, 2019.

⁶¹ A Locomotiv GT 1971-ben alakult rockzenekar.

⁶² Presser Gábor (1948) zeneszerző, billentyűs, énekes, 1967 és 1970 között Omega tagja, majd az LGT alapítója és vezetője.

⁶³ A Dinamit 1979 és 1981 között működő, majd 2010-től újrainduló rockzenekar.

⁶⁴ A Gúnya hetvenes évekbeli paródiazenekar.

nem keressük a falakat, és eleve úgy vesszük, hogy azok üvegből vannak, úgyis csak akkor tudjuk meg majd, meg hol vannak, ha beverjük a fejünket. Mások beszartak, mi sem voltunk olyan különösen bátrak, csak maximum felelőtlenebbek. Tehettük, mert mindegyikünknek volt olyan tudása, hogy egzisztenciálisan nem tudtak minket ellehetetleníteni. Szuper szórakozás volt a zenekar, de aztán végül csak beélesedett, hiszen egy idő után már az egész országot jártuk, pedig nem szerveztünk, menedzserünk sem volt. Maximum az volt, hogy engem, mint a Közgáz klubvezetőjét el lehetett érni telefonon, és szájhagyomány útján terjedt az elérhetőségem a klubokban. Miután az egyetemeken, főiskolákon eleve mozogtam, amikor a „Befőttes”, a Független Ifjúsági Szövetséget szerveztem, innen is voltak kapcsolataim. A végén már a zenekar egy kicsit teher is volt, hiszen éppen a második diplomámat csináltam, tanár voltam, klubvezető, és így már fárasztó volt az évi száz fellépés. Semmilyen infrastruktúránk nem volt, bár eleve akusztikus hangszereken játszottunk, így fel tudtunk ülni vonatra, buszra, saját buszunk, teherautónk sem volt. Egyszer-kétszer megesett, hogy küldtek értünk buszt, mint az egyik laktanyai koncertünkre, ha már gázsit nem kaptunk. Nem volt egyszerű az oda és visszajutást sem megszervezni, és idetartozik, hogy miután heten voltunk, ezért az volt a zenekari szabályunk, hogyha fellépés van legalább négyünknek menni kell, és legalább két gitárosnak is ott kellett lennie. Voltak külkereskedő tagjaink is, ők sem értek rá mindig, mert állandóan utaztak, továbbá én is két évig katona voltam. Volt egy kisebb rajongótáborunk, akik mindenhova követtek minket az országban.

Bálint Csaba:

Mi motivált, hogy hét évig ezt így csináld?

Jobbágy Gyula:

Marha jól éreztük magunkat. Hét éven keresztül léteztünk, és minden évben új műsort állítottunk össze, de persze koncerteken a régebbi sikerszámokat is játszottuk.

Bálint Csaba:

Hogy jutottatok el külföldre?

Jobbágy Gyula:

A Közgázra jártak felvidéki magyar diákok is, rajtuk keresztül jutottunk ki Csehszlovákiába. Érdekes volt, mert az összes ottani magyar médiába meghívtak, a pozsonyi rádióban, újságokban is szerepeltünk. Volt egy cseh barátom is, aki a Közgázra járt, ő is segített. Mindenhol kaptunk szállást, kaját, de pénzt itt sem, de nem is kértünk. Mindegyikünk a Közgázra járt, egy tagunk volt, aki pedig a Műszakira. Három tagunk eközben újságíró is lett.